

Velja v Ljubljani

in po pošti:

zelo leto . . . K 84—
 pol leta . . . 42—
 četrt leta . . . 21—
 za mesec . . . 7—

za inozemstvo:

za celo leto naprej K 95—
 za pol leta . . . 50—
 za četrt leta . . . 26—
 za mesec . . . 9—

Jugoslavija

Na pisane naročbe brez
 pošiljanja denarja se ne
 moremo oziirati.

Naročniki naj pošiljajo
 naročnine
 po nakaznici.

Oglaš se računajo po po-
 rabljenem prostoru
 cer 1 mm . . . 0,10
 širok prostor . . . krat
 40 viz., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu št. 10. Telefon
 št. 560. — Upravišтво je na Marijinem trgu
 št. 8. — Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
 Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vprašanja glede inseratov i. dr. se naj pri-
 loži na odgovor dopisnica ali znakna. — Dopisi
 naj se ne vračajo. — Rokopisi se ne vračajo.

—18. Boljševizem in naša so- cijalna demokracija.

(Nadaljevanje.)

Zato pa je tozadevni program boljševikov: Boj veri, ločitev cerkve od države. Boj proti veri naj ne bo nasilen, ampak naj se vodi potom izobraževanja in prepričevanja nezavednih mas. Siriti je treba versko toleranco. Vera je zasebna stvar vsakega posameznika, država ne sme podpirati nikake cerkvene organizacije. Boljševiki so izdali postavbo, glasom katere so vsa veroizpovedanja v Rusiji enakovredna. Država pa duhovnikom ničesar ne plača in za razne cerkve ne dela nikakih izdatkov. Pravoslavna ruska cerkev je proklela sovjetsko vladu ter izrekla nad vsemi boljševiki cerkveno kletvo.

To je najboljše točka boljševiškega programa. Boljševiki so proti vsaki religiji, ker smatrajo vsako kot zapreko uresničenja njih družabnega reda. Glede verskega vprašanja stoje na temelju historičnega materializma. Nikjer ne omenjajo v svojem programu ljubezni do bližnjega, ki sicer ni nič specifično krščanskega, ker je bila skupen postulat raznih civiliziranih ver pred in po Kristusu, ki pa je po mojem mnenju edina sposobna ideja, na kateri bi se mogel morebiti graditi podoben družaben red, po katerem streme boljševiki.

Tudi šola smatrajo boljševiki kot pomočnico buržoazije. Šola vzgaja otroke v duhu pokorščine. Hoče iz njih napraviti zveste podanike, ki se sveto pokore vsem predpisom in zakonom, ki jih izdaja buržoazija v podkrepitev svoje moči. Poleg tega so imeli na šoli prvo besedo popje, ki so tu nadaljevali v cerkvi započeto delo. Višja izobrazba je bila itak le nekaj monopol za bogatine. Boljševiki so ta monopol odstranili. Pravi, da hočejo osvoboditi znanost iz kapitalističnega jarma. Vzgoja in kultura mora biti vsem enako pristopna.

To so lepa gesla. Kaj pa so

boljševiki na tem polju pozitivnega storili, mi ni znano.

S tem sem podal v bistvu boljševiško socijalno teorijo, njihov program. Kot glavni vir mi je pri tem služil: „N. Bucharinov: Program komunistov (boljševikov)“ — ki je izšel v Rusiji maja meseca 1. 1918 — in sicer češka prestava istega iz leta 1919, ki je izšla v založništvu Vac-lava Šturca v Pragi. Ta knjiga, ki se jo je v Rusiji širilo v večmilijskih iztisih, je pisana od pravovernega boljševika Bucharina. Njen ton je zelo demagoški. Drugače pa je pisana precej nesistematično. Svojo kritiko o boljševizmu pa sem pisal po spominu, kar mi je še ostalo v njem iz obsežne češke literature in časopisov za in proti boljševizmu. Nekaj podatkov sem imel tudi iz ustnenih pogovorov od direktnih prič.

Splošna karakteristika boljševizma.

Podal sem nakratko bistvo boljševiške ideologije. Kder se je pečal s sociologijo, hitro spozna, da boljševiški program ni nič novega. Vsaka točka istega se pojavlja v tej ali oni obliki v Marksovih delih in spisih raznih drugih komunističnih znanstvenikov. Prvoborniki ruskega boljševizma to sami priznavajo. Njih vodja Ljening se sklicuje ob vsaki priliki na Marksa in strasno pobija vsakega, ki si upa Marksove nauke drugače razlagati kot v čisto komunističnem in revolucionarnem smislu. Boljševiki trdijo, da imajo edino oni pravi in čisti Marksov nauk. Tudi svojo revolucionarno taktiko bazirajo v vsem na Marksovo teorijo. Mislim, da se v tem oziiru ne motijo. Marks ima kakor bog Janus dvojen obraz. Eni vidijo v njem revolucionarja, drugi evolucioniata. Obe stranki imata prav. Oba ta dva principa, ki sta sicer nezdržljiva, se vlečeta kakor rdeča nit skozi vsa Marksova dela. Marks sam je dobro čutil to svojo veliko nedoslednost. Nepremostljiv prepad med tema dvema svetovnima nazoroma je skušal prikriti s svojo mojstersko dialektiko, kar pa se mu ni

posrečilo, ker je to sploh nemogoče.

Boljševiki posnemajo Marksa v vsakem oziru. Posebno se v tem, da se v boju proti svojim političnim nasprotnikom poslužujejo skrajno nemoralnih sredstev. Vedoma po krivem dolže svoje nekdanje tovariše in prijatelje anarhiste in socijalne revolucionarje, da so plačanci buržoazije, izdajice proletarijata, da so jih ruski reakcionarji podkupili, da za nje vo-hunijo ter da skušajo spraviti na vladu zopet stare caristične kroge. Boljševiki vedo, da to ni res, vendar širijo med mase te laži, da bi tako izpodkopali ugled in zaupanje, ki ga omenjeni živajo pri ljudstvu. Boljševiki se ne sramujejo tega grdega nemoralnega počenjanja, ker morala jim je nepoznan pojem. Ravno tako nemoralno so se bojevali Karl Marks proti svojemu nekdanjemu dobremu prijatelju, rojenemu revolucionarju Mihailu Aleksandroviču Bakuninu. Bakunin ni bil le vodja ampak pravi ljubljenev vseh socijalističnih in revolucionarnih krogov romanskih narodov. Marksova častihlepna narava tega ni mogla prenesti. S tipično nesramnostjo je nastopil proti idealnemu ruskemu revolucionarju. Pogreval je stare že davno pred tem nedvomno ovržene laži tedajnega ruskega pariškega veleposlanca Kissela, ki je trošil v svet izmišljene vesti, da je bil Bakunin kot konfident v službah ruskega veleposlaništva. Ruska vlada je namreč skušala na tak podel način, katerega pa je smatrala diplomatska „morala“ za nekaj čisto nedolžnega, Bakunina oropati velikih simpatij, ki jih je užival ter ga tako napraviti neškodljivega. Ruski vladni krogi so imeli pred Bakuninom grozen strah, ker on je bil res prava posebljena revolucija. Ker mu drugače niso mogli do živnega, so ga skušali z lažmi moralno ubiti. Te podle taktike ruske reakcije se je poslužil proti Bakuninu tudi Marks. Pa mu ni uspela. Podobno taktiko v političnem boju imajo sedaj tudi ruski boljševiki. So pač verni učenci svojega mojstra.

Boljševizem je patološki pojav socijalnega boja. Velik in pozitiven

je le v uničevanju. Cel svet bi hotel spremeniti v razvalino. Boljševizem je negacija vsega obstoječega. Nihilistične ideje, ki so tajno tele skozi desetletja v dušah ruskih nezadovoljnih, so z vso silo privrele na dan, postale so meso in kri. Boljševizem seje sovrastvo. Sovrastvo do vsega obstoječega, to je največja njegova ideja. Laž in prevara so njegova bojna sredstva. Zakon in ljudska volja zanj ne obstoja.

Boljševizem skriva v sebi dvojno nevarnost: Predvsem pripravlja ne-hote pot reakciji, da ta zopet sede na svoj prestol. S tem bi bilo človeštvo v svojem napredku potisnjeno zopet za par stoletij nazaj. Svobodščine in pravice, ki so nam danes zasigurane, bi nam bile zopet obstrižene. Socijalna enakopravnost, kateri smo se znatno približali, bi napravila velik korak nazaj. Izkoriščanje slabejšega bi oživelo zopet v polnem obsegu. Ne trdim, da že danes vlada v tem oziru pravica in enakopravnost. Po potu evolucije pa se ji vedno bolj približujemo in trdno verujem, da bo še ta generacija doživela korenite socijalne spremembe, če bo šel razvoj normalnim potom. Boljševiška taktika pa temu socijalnemu razvoju odločno škoduje. Boljševizem spremlja reakcija kakor serca. Dokaz nam je Madžarska. Ko je izginil Bela Kun, se je takoj pojavil Habsburžan, zastopnik tistega tipičnega rodu, ki je skozi stoletja tlačil z brezobzirno okrutnostjo podložne mu narode. Habsburžani so bili najvnetejši zagovorniki vsake reakcije. Bili so zatiralci vsakega svobodnega pokreta v Evropi. Pomagali so dušiti vsako revolucijo. Danes hočejo na Ogrskem prevzeti dedščino po boljševiki in se polagoma zopet vgnjezditi na ozemlju bivše donavske monarhije. Habsburška nevarnost preti tudi Nemški Avstriji in potem bi prišli na vrsto mi Slovenci in Hrvatje, kjer imajo Habsburžani, kot verni zaščitniki katoliške cerkve kot najlepšega tipa absolutne monarhije in ognjišča vsake reakcije, dosti gorečih pristašev med klerikalci in raznimi birokrati, katere je naša

VLADIMIR LEVSTIK.

150. nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

Ali Mahne se je boril s pomisleki.

»Takšno početje se ne sklada z našimi revolucionarnimi tradicijami,« je dejal, stresaje grivo. »Mi pa vlada stojimo vsak na drugi strani barikade.«
 »Z revolucionarnimi tradicijami? Dovolite, da se nasmejem! Vsak na drugi strani barikade? Precej nizka se mi zdi ta vaša barikada; parlamentariji hodijo udobno semintja. Jaz, moj dragi gospod, sem že videl revolucionarje na delu, in reči moram, bili so mnogo strašnejši od vas. Ako sedite v javnosti s svojimi sovražniki za eno mizo, počemu se ne bi menili z njimi lepo na tihem? Nu, kakor hočete; ne silim vas.« To rekši je vzel klobuk in vstal, čuteč, da je jabolko zrelo.

»Ali sem rekel, da ne maram?« se je splašil ljudski tribun. »Mi nismo romantični fanatiki in teatralni bikoborci, ki bi videli blagor proletarske stvari samo v boju in mučeništvu. Z vidika trezne taktike je taka — nagodba docela možna.«

»Poslušam vas.«

»In jaz vas vprašam: katero znatno korist ponujate naši stranki za to, da jaz, kot urednik »Rdečega plamena« začasno pozabim Smučiklasovo lumparijo? Začasno, to vam povem.«

»Lojalni ste,« je pokimal grof. »Izvolite povedati svoje zahteve?«

»Strankine mislite? Stranka se ne more kompromitirati s tem, da bi navajala zahteve v umazani kupčiji; kompromitirati se smem kvečjemu jaz, po-edinec, ako s tem koristim stranki.«

»Vseeno mi je, kdo skleplje kupčijo, samo da velja. Govoriva jasno, gospod Mahne.«

»Odgovarjam vam z novim vprašanjem: kdo jamči, da bo vlada držala, kar vi obljubite zanjo? Teško je sklepati pogodbe brez kolka in pečata. Socijalna demokracija je sita praznih obetov —«

»To trdi baje že več desetletij!«

»Vidite, sami se norčujete. In takim ljudem naj zaupam? Vlada ve dobro, kaj hočem in kaj zahtevam od nje — za enkrat. Naj pokaže v dejanjih dobro voljo: potem bomo videli. Ako ne bo dokazov poboljšanja, pojde zadeva svojo pot; moja dolžnost je, da razkrinkavam krivico. Podlost, ki jo imam popisano tu v svoji miznici, kriči do neba, in vest me bo pekla, ako zatisnem oči. To je skesano priznanje, ne izsiljevanje.«

»Razumem vas; vlada naj ugodí, kjer ve in zna. To je predpogoj, da se stvar enkrat za vselej potlači. Enkrat za vselej — kaj ne?«

»Morebiti,« je rekel urednik mrklo; grof je videl, kako težko se mu je izvila beseda. »Ne silite me, naj vam obljubim grdobijo, dokler ne vidim, ali je komu in čemu v prid.«

»Ne silim vas, ampak vabim. Rad bi sporočil ekselenci pozitiven odgovor.«

Mahne ga je pogledal z globoko mržnjo:

»Vi drugi menda ne razumete, da so besede, ki gredo človeku težko z jezika... Pozitiven odgovor? Nu, dobro. Recite mu: pogojno, da.«

»Tedad pakt?«

»Pakt!« je viknil tribun in vzkrilil z rokami.

»Pakt! Ni dovolj, da se zgodi nedopustnost; še v rubriko jo moraš zapisati, nalepiti listek in sklobasariiti filozofijo. Ali vam je toliko do te besede?«

»Toliko,« je ponovil grof, gledaje ga kakor ris na skoku.

»Tak pakt, če že ni drugače; pakt, tfej ga bodi! Z izr ečnim pristavkom; pošten in lojalni pakt, v prid naše stranke. Na eni strani tehtnice Smukov greh, na drugi vse naše zahteve. Tako je, nič drugače; pakt, ali pošten in lojalni.«

Tisti hip pa se je zgodilo nekaj povsem nena-deja nega. Privikrat v svojem političnem delovanju ni ved el Viktor Mahne, kaj bi dejal, ko je videl bli-skovito izpremembo na gostovem obrazu. Poluiro-nični smehljaj je izginil z grofovih ust in se umeknil trpki resnobi; prežestost brezvestnega mešetarja je ugasnila v očeh, ki so zasijale odkrito in pošteno ter se zabodle naravnost v osuplega Mahneta, kakor bi hotel reči:

»Dovolj komedije, govoriiva zdaj naravnost.«

»Ali vam je dovolj, ali ne?« je vprašal urednik »Rdečega plamena« v prvi negotovosti.

mlada država prevzela kot staro, preperelo pohištvo iz izgnanile Avstrije. Češki proletarijat, ki se ni dal zapejati od sirenskih glasov boljševizma, je jasno sprevidel to habsburško nevarnost. Prepričan sem, da bo češka republika, v kateri vlada delavski razred, toda ne po boljševiških metodah, v drugič pokopala habsburški rod in sicer za večno. Čehi bodo rešili Madžarsko in Avstrijo od habsburške kuge. Rešili bodo demokracijo teh držav, katero je spravil v veliko nevarnost madžarski boljševizem. Rusiji preti vsled boljševizma carizem, Nemčiji pa kajzerizem. Nepobitno dejstvo je, da si nemška reakcija želi boljševiškega gibanja, ker upa, da po boljševizmu, ki prej ali slej mora propasti, pride na vlado zopet stari sistem. Upam, da bo v Nemčiji popolnoma zmagala evolucijska smer, kakor je na Češkem. Vršila se bo povsod mirna in smotrena socializacija. S tem bo rešena demokracija srednje Evrope, storili bodo velik korak naprej v smislu socialističnega družabnega reda. Boljševizmu pa bi sledila reakcija in z njo vse zle posledice.

(Dalje prih.)

Slovenski javnosti.

Dne 18. avgusta se je preselil v Kamnik z Dunaja od Nemcev odstranjeni bivši prometni ravnatelj južne železnice inž. Louis Praschniker. Predsedstvo Zveze jugoslovanskih železničarjev se za sedaj vzdržuje vsakega nadaljnega komentiranja, vpraša pa Deželno vlado v Ljubljani in Centralno vlado v Beogradu javno sledeče:

1. Kdo je izdal dovoljenje temu človeku za bivanje v našem kraljestvu?

2. Jeli so Deželni viadi v Ljubljani popolnoma neznana sledeča dejstva:

a) Da je bil imenovan kot prometni ravnatelj južne železnice najhujši krvnik slovenskih južno-železničarjev v začetku in tekom cele svetovne vojne. Lj. gospodje pri Deželni vladi ne vedo, ali so že pozabili, kdo je bil prvi preganjan v začetku vojne in to pod patronanco in pritiskom dunajskih južnoželezniških ravnateljev, na čelu jim Praschniker in njegov adlatus Rihar — oba poturice najhujše vrste? Zasllišijo naj se preganjani slovenski južnoželezniški uradniki in uslužbenci, zasllišijo naj se bivši poslanci dunajskega parlamenta, gospodje dr. Ravnihar, dr. Rybař, dr. Korošec, dr. Benkovič, kako je imenovan ravnatelj preganjal odstavljene postajenačelnika, višjega revidenta Srečka Rainerja

v Rajhenburgu. Vzlic izjavam tako vojaških kot civilnih oblasti, da nimajo nič proti temu, da se nedolžno preganjanega postajenačelnika rehabilitira je bil edino takratni ravnatelj Praschniker tisti, ki je vzlic vsem prošnjam in intervencijam vedno rekel ne in s tem povzročil poleg duševne boli družini nedolžno preganjanega ogromno materijelno škodo. Kdo bo to škodo poravnal — mogoče Deželna vlada s sličnimi in enakimi dovoljenji — še kakemu Jugoslovancu najnovejšega kova in lačenbergerju — istega tipa?

b) Po prevratu je imenovan kot prometni ravnatelj na Dunaju na vse mogoče načine oviral promet pri nas. Nemških hujšakcev — tujcev iz Maribora in postaj koroške proge ni hotel vzlic izrecni zahtevi obratnega nadzorništva v Ljubljani kakor tudi Narodne vlade predstaviti. Nemški funkcionarji so pod njegovo patronanco direktno hujškali na stavko. Sam se je izjavil, da dokler je on prometni ravnatelj, principijelno ne prestavi nobenega Nemca iz Maribora. Zasllišijo naj se vodilni funkcionarji takratnega obratnega nadzorništva v Ljubljani, ti bodejo že izpovedali resnico. Le z najhujšim naporom vseh sil so slovenski južno-železničarji vzdržali obrat in to vzlic vsem agitatorjem proti našemu kraljestvu. Plačilo — vidijo — deli pa to plačilo Deželna vlada.

Kaj hoče Deželna vlada ukreniti? Jeli voljan imenovanega bivšega ravnatelja južne železnice takoj pognati preko meje ali pa internirati in uvesti kazensko postopanje? Predsedstvo Zveze jugoslovanskih železničarjev povdarja izrecno pred celokupno slovensko javnostjo, da se slovenski narodni železničarji takih klofut za svoj trud in delo za skupno domovino pod nikakimi pogoji ne pustijo dopasti in bodejo izvajali najstrožje konsekvence brez ozira na desno in levo. Tlačil in zasmehoval je slovenskega železničarja tujec dovolj dolgo, od lastnih rojakov in voditeljev, ki sede v vladi in dele pravice, pa moramo in bomo do sledno zahtevali varovanje narodne časti in koristi in spoštovanje naroda. Besedo ima Deželna vlada.

Predsedstvo Zveze jugoslovanskih železničarjev.

Nov roman!

Malu začnemo priobčevati nov velezanimiv humorističen roman.

Rudarski in plavžarski študij na montanistični visoki šoli v Příbramu.

Tovarišem abiturijentom realk, realnih in humanističnih gimnazij ter tehnikom v nižjih letnikih podavamo nekoliko informacij o študiju na montanistični visoki šoli v Příbramu. Bolj kot kdaj prej se je pojavil v naših krajih pomanjkljaj rudarskih in plavžarskih inženirjev; kajti do sedaj so bili inženirji te stroke po večini sami tujci, ki so pa po preobratu zapustili svoja mesta. Vkljub temu, da so naše dežele razmeroma zelo bogate na rudah in premogu, vendar ni bilo pri naših ljudeh zanimanja za to stroko; vzrok tiči pač v tem, da so bila skoro vsa podjetja v nemških rokah, kjer so bili v prvi vrsti protežirani tujci, in naša akademična mladina se je posvečala raje drugim panogam tehničnih ved.

Po prevratu nam je ostala edina v upoštevanje prihajajoča montanistična visoka šola v Příbramu v čehoslovski republiki. Na tej šoli nas je bilo v preteklem študijskem letu iz vse kraljevine SHS le osem montanistov, smešno malo številce v primeru z nedostatom inženirjev v praksi pri nas.

Ker si pa v teh tednih marsikateri abiturijent izbira svoj življenjski poklic, hočemo vsem, ki se zanimajo za naš krasen, četudi nevaren poklic, orisati v glavnih potezah ustroj študija montanistične stroke. — Visoka šola v Příbramu (oddaljena tri ure od Prage), obstoja iz dveh fakultet, iz rudarske in plavžarske (fužinarske). Študij traja na vsaki fakulteti po štiri leta, s prvo in drugo državno skušnjo, event. doktoratom montanističnih ved, ter je čisto podoben študiju na tehničnih visokih šolah, tako da se brez posebnih težkoč lahko prestopi iz prvega ali drugega letnika kake druge tehnike na mont. vis. šolo. Sprejemnih izpitov ni treba nikomur polagati.

Določbe glede drž. izpitov so slične kot na drugih tehn. vis. šolah, kakor tudi olajšave za vojake.

V preteklem letu se je predavalo provizorično še v nemškem jeziku; vendar lahko upamo, da se imenujejo v jeseni na vseh stolicah češki profesorji. Dosedaj je bila polovica profesorjskega zbora češka, polovica nemška. Pri čeških profesorjih smo jugoslovanski dijaki uživali tople simpatije ter so nam isti šli v vsakem oziru na roko, kljub temu, da smo bili pravzaprav inozemci. Oproščeni smo bili šolnine, nekateri taks za izpite in vrhutega so nas še gmotno

podpirali potom „Spolka pro podporování nemajetných posluchačů vysoké školy baňské“ v isti meri kot češke vojaške. Takega uprav slovanskega gostoljubja pač nismo pričakovali, ko smo po prevratu prišli v bratsko čehoslovsko državo.

Življenje v Příbramu je sicer drago, kot sploh na Češkem, posebno še, če se upošteva visoki kurs češke krone napram naši, medtem ko so cene živil mnogo višje kot pri nas. Živi se seveda še vedno na krušne in druge karte, tako da porabi zelo štedljivi dijak mesečno 450 do 500 K (čehoslovških), torej približno 700 jugoslovanskih kron. Vendar upamo, da nam bo naša centralna vlada priškočila na pomoč, kajti obljubljene so nam podpore v približno isti višini, kot jih dobivajo visokošolci iz Srbije.

Jugoslovanski listi se prosijo za ponatis predstoječega članka.

Jugoslovanski montanisti v Příbramu.

Mirovna konferenca.

Prva klavzula mirovne pogodbe z Madžarsko.

k Ldu. St. Germain, 21. avg. Kakor doznajajo listi iz uradnega vira, se je vrhovni svet zaveznikov včeraj prvič baval s prvo klavzulo mirovne pogodbe z Madžarsko in sicer z določbami glede armade, paroplovbe in letalske službe. „Chicago Tribune“ doznava, da bo Madžarski dovoljeno, vzdrževati armado, katere število ne bo smelo presegati 15.000 mož.

Amerika zavlačuje sklep miru.

k Ldu. New York, 21. avgusta. (DunkU. Brez.) Pariški dopisniki poročajo tukajšnjim listom, da se zaradi nastopa Amerike zavlačuje sklep miru z Avstrijo, Bolgarijo in Turčijo in da hočeta Anglija in Francija najprej počakati, ali bo Amerika ratificirala mirovno pogodbo z Nemčijo in načrt o zvezi narodov.

Vprašanje Tracije.

k Ldu. Lyon, 21. avg. (Brez.) Vrhovni zavezniški svet se je v svoji včerajšnji seji baval med drugim z dvema notama, ki ju je predložila bolgarska delegacija. Kakor poroča „Petit Journal“, obravnava prva nota vprašanje pripadnosti Zapadne Tracije ter izkuša na podlagi zgodovinskih, narodopisnih in gospodarskih podatkov dokazati potrebo, da se prisodi ta pokrajina Bolgariji. Druga nota se nanaša na vojaške odredbe, ki jih je izdala vrhovno medzavezniško poveljništvo v Bolgariji, in ki se tičejo zlasti

Doživljaji jugoslovanskega interniranja v Italiji.

Po razsulu Avstrije se je ustanovil na Malem Lošnju italo-jugoslovanski narodni svet, ki naj bi se bavil z upravo mesta in celega otoka ter je v popolnem soglasju z obema narodnostima urejal vse zadeve do prihoda italijanskega rušilca „Orsini“, ki se je zasedel v pristanišču 4. novembra in čegar poveljnik, fregatni kapitan Domenico Cavnagari, je proglasil otok zaseden po italijanski armadi. Še drugi dan 5. novembra je nehal sporazum med obema narodoma vsled proglasa, v katerem je naznanil italijanski poveljnik narodu, da je zasedel otok v imenu italijanskega kralja. Obenem so se začela preganjanja proti Jugoslovancem. Italijanski poveljnik je razpustil italo-jugoslovanski narodni svet in vsa uprava se je poverila izključno italofilom.

Cerkev in duhovništvo sta bila prva zadeta po laškem poveljniku. Italijanska oblast je zahtevala od duhovništva in učiteljstva kakor i od ostalega razumnštva, naj dopovejo

ljudstvu, da je otok zaseden od Italije in da ostane italijanski. V nedeljo 24. novembra po župni maši je prišel italijanski poveljnik z nekaj častniki in vojniki v cerkev, ko je začel monsignor dr. Bonefačić pridigo v hrvaščini kot po navadi: poveljnik je prišel ves divji v sakristijo in surovo zahteval od podpisanega vikarja Pičiniča, naj stopi pred oltar in veli župniku prenehati ter nadaljevati propoved v laščini, ker so v Italiji dovoljene samo laške pridige; če tega ne stori, pojde sam pred oltar in prepereči župnikovo hrvaško pridigo. Po službi božji je poklical italijanski poveljnik župnika in mu izrečno zabijal, naj propoveduje v italijanščini in istotako opravlja v italijanščini vse molitve, mu ukazal odrediti, da se vrše maše po celem ostrovu v latinščini, ne pa v staroslovenščini (ki se po stari predpisi rabi v naši škofiji), ker pripada otok sedaj Italiji in ker je v Italiji samo eden narod in samo eden jezik. To odredbo je moral župnik oznaniti v cerkvi narodu. Vsi fajmoštri na otoku so dobili enak ukaz.

Tako je v nedeljo 1. decembra na Velikem Lošnju po župni maši prišel v cerkev italijanski častnik z 12 oboroženimi vojaki, jih razpostavil pred velikim oltarjem in velel župniku pridigati italijanski. Ko je začel duhoven propovedovati v laščini, so zapustili vsi verniki božji hram. Ljudstvo je bilo skrajno vznevoljeno, ker so se vmeševali v njegovo svetišče in mu hoteli predpisati popolnoma neumljiv jezik. Voditelj je rekel župniku dr. Bonefačiću, da mora kot dekan sporočiti podrejenim župnikom, naj delujejo med narodom za Italijo, sicer bi jih dal zapreti. Župnik je odgovoril, da je to čisto cerkvena zadeva in da ne more v cerkvi ničesar izpremeniti brez dovoljenja višje cerkvene gosposke: obljubil je, da pojde osebno k škofu in mu predloži ukaz italijanske oblasti. Poveljnik pa je župniku odvrnil, da je on tu gospodar in je treba njega poslušati. Podal se je na Krk, da bi govoril z vladiko, isti dan 3. decembra je priplul v pristan francoski rušilec. Francoski poveljnik je obiskal vse osebnosti, med drugim tudi podpisanega vikarja Pičiniča kot

župnikovega namestnika. Isti dan so priredili Jugoslavi veselico v Narodnem domu: napivalo se je na čast francoski vojski in veliki svobodni Franciji, italofili pa (med njimi tudi italijanski častniki in vojniki) so žvižgali in grozili Jugoslovancem, ki so vpili „živela Francija!“ Ko je drugi dan odšel francoski rušilec, se je začela prava gonja na Jugoslovane. Podpisani vikar Pičinič je bil napaden na glavnem trgu od italijanskih dijakov in častnikov ter si s težavo rešil življenje. Istega dne so bili javno napadeni različni drugi razumniki, med njimi učiteljice Vuković, Markus in Rade, odveinik dr. Belanič in operni pevec Rašković. Vse te napade so izvršili italofili pod zaščito laških karabinerjev. 4. decembra je odplul francoski rušilec na Veliki Lošnji, kjer so napadli Jugoslovane iz istega vzroka. Italijanski poveljnik se je podal z nekaterimi vojniki v hrvaško šolo, kjer je nameraval narod sprejeti francoske oficirje (javno jih ni mogel pozdraviti), ukazal zbranim oditi, pretil navzočim s sabljo in jo takoj rabil. Sedemdesletni starček Ivan Budinič

Jutri vsi na sejmišče, da vidimo, kaj zamore poljanski okraj!

razorožitve in omejitve števila oficirjev v bolgarski armadi. Nota izraža gotove pomisleke proti tem naredbam.

Jugoslavija.

Seja ministrskega sveta.

j Ldu. Belgrad, 21. avgusta. Presburo poroča: Na današnji seji ministrskega sveta se je odločilo; 1. da se iz bosanskega fonda za slive izda v Srbijo sedem milijonov kron za pomoč okolici Gačkoga ter da se tamošnjemu prebivalstvu pomaga pri postavljanju domov, porušeni v vojni; 2. da ministrstvo pravde in priprave za konstituantno pripravi odbor, ki bo začel izdelovati projekt ustave kot predlog za ustavotvorno skupščino; 3. da se ministru za šume in rude stavi na razpolaganje tri milijone dinarjev kot kredit za dajanje posojil rudarskim premožnim podjetjem v Srbiji, da se produkcija premoga poveča; 4. da se da ministru saobračaja najširše pooblaščenje, da ukrene vse, kar je potrebno za most preko Save pri Belgradu.

Protič organizira opozicijo.

j Ldu. Belgrad, 21. avgusta. »Pravda« prinaša o politični situaciji: Radikalni poslanski klub se je posvetoval danes o novonastali situaciji. Bivši predsednik ministristva Stojan Protič stoji na stališču, da se novi vladi ne podeli zaupanja, ker je sestavljena proti dogovoru v osebem vprašanju. Klub je sklenil, glasovati proti vladi deklaraciji, v drugih vprašanjih pa se bo pozneje odločil. Protič je pozval tudi ostale opozicijske stranke na skupno sodelovanje. Odgovor še ni prišel. Dr. Korosec klub se še ni odločil, ni pa izgleda, da bi se tako hitro odločil za opozicijo. Narodni klub še ni ničesar reševal, ker so njegovi člani šele včeraj prišli v Belgrad. Vlada je danes definitivno realgirala svojo deklaracijo.

Prekmurje.

Nejasen položaj.

Narod v belatinski županiji, ki je najbolj narodno zaveden in se ne čuti slovenskega, se je že na mnogih krajih izjavil odločno, da hoče biti pod političnim oblastim Slovenije in ni zadovoljen s hrvatsko carinsko upravo. Slovenska javnost se spričo nejasnega položaja vzemirja glede vprašanja, ali bo po zgodnjem poročilu spadala Dolenja Lendava tudi v političnem oziru pod Hrvatsko ali pa pod politično upravo Slovenije. Po došlih poročilih je ondotna vojaška uprava spodila slovenske poveljnika orožniških postaj, ki so zasedene samo s hrvatskim orožništvom. Velik pomen tega vprašanja je v dejstvu,

je pripomnil, da se nahaja v lastni hiši in da ga ne more nihče pregnati. Italijanski vojaki so ga vrgli na tla in ga vlekli nekako 50 km daleč.

V Čunski (vasi poleg Velikega Lošinja) so se prikazali isti dan laški vojaki, ki so bili poslani, da snamejo dve mramorni plošči s staroslovenskimi napismi nad cerkvenimi vrati. Župnik Grgo Fugošiča jih je videl iz svojega stanovanja in šel vprašati, kdo jih je poslal in kaj delajo: Italijanski vojaki pa mu niso odgovorili, ampak ga zvezali ter odvedli na Mali Lošinj, kjer se je nahajal italijanski komandant. Tu ga je laška množica, med katero so bili pomešani laški častniki in moštvo, napadla in pretepala s palicami; siromak je dobil več ran in ga vojaško spremstvo ni branilo.

Istega dne je dospel na Veliki Lošinj italijanski poveljnik in sam zatvoril hrvaško šolo in narodni dom; vzjel je ključ in dal sneti z zidu narodnega doma besedi »Narodni dom«. Na Uniju (otoku zraven Lošinja) so pretepli italijanski vojaki predsednika hrvaškega društva Andreja Karčiča, ki je razobesil na svoji hiši jugoslovansko zastavo, čeprav je bilo dovolj vsakovrstnih praporov in ni bilo nobene tozadevne prepovedi.

(Konec prih.)

da, ako pripade Sloveniji samo županija Sobota, pridobimo le malo narodnostno čistih krajev, ker se v goratem delu Prekmurja, namreč v sobotski županiji, nahaja veliko narodnostno mešanih krajev (madžarskih in nemških vasi), dočim je zlasti južni del Prekmurja čisto slovenski. Važno je to, da tamkajšnje prebivalstvo absolutno in z nobenim pogojem ni zadovoljno s hrvatsko upravo in si želi popolnega združenja s Slovenijo.

Civilni komisar prevzame danes politično upravo.

j Ldu. Maribor, 22. avgusta. Včeraj se je vrnil iz Prekmurja poveljnik dravskega prekmurskega odreda, podpolkovnik Uzorinac, ki je zasedel Prekmurje, in prevzame zopet posle zastopnika poveljnika štajerskega obmejnega poveljništva. Civilni komisar za Prekmurje dr. Lajušič se je predvčerajšnjim popoldne vrnil na svoje mesto v Radgoni, odkoder odide v soboto v Mursko Soboto, kjer se sestane s prekmurskim svetom in prevzame tam vse posle politične uprave Prekmurja.

Slovanski svet.

Denjikin v vojnem stanju s centralnimi silami.

st Ldu. St. Germain, 21. avg. (DunkU.) Kakor poroča »Journal« iz Jekaterinodara, se smatra Denjikin še vedno v vojnem stanju s centralnimi silami. Na ozemlju, zasedenem po Denjikinu, se morajo javiti vsi Nemci Avstriji, Turki in Bolgari pri mestnem poveljniku.

Novo ministristvo v severo-zapadni Rusiji.

st Ldu. St. Germain, 22. avg. (DunkU.) Kakor poroča »Humanite«, se je ustanovilo v Severni zapadni Rusiji novo ministristvo, katerega bo podpirala ententa. Predseduje milijonar Ljanosov, ki se oficijalno strinja s Kolčakovim programom, ki pa v nasprotju z njim priznava neodvisnost Estlandije.

Sosedne države.

Madžarska.

Vedno večji odpor proti Jožefu.

e Ldu Zagreb, 22. avg. Kakor javljajo iz Pečuha in od drugod ob madžarski meji, se poraja na Madžarskem čimdalje večji odpor proti nadvojvodu Jožefu. Zlasti ostro stališče zavzema proti novi vladi grof Mihael Karoly, ki prireja po deželi shode in povsodi poudarja, da je obstoj novega režima nemogoč, kjer je stopil namesto dosedanjega rdečega terorja, pravtako neznosen beli teror. Vlada nadvojvode Jožefa se ostanja samo na belo gardo, ki je sestavljena iz znanih članov plemenitašev, ne pa na večino naroda. Skoro gotovo je nadvojvoda Jožef v zvezi z romunsko dinastijo, katera bi v sosednji Madžarski na vladi rajša videla habsburško dinastijo, kakor pa kakšno republikansko obliko.

Vprašanje pripadnosti zapadne Ogrske.

e Ldu Dunaj, 21. (Dun KU) V tukajšnjih poučenih krogih se govori, da se je zadnje dni pri ententi premislilo mnenje, da naj zapadna Ogrska ne pripade Nemški Avstriji. Nesoglasje se spravlja v zvezi z okoliščinami, da hočejo Madžari poveriti zasedbo zapadne Ogrske Romuniji. Samo ob sebi je umevno, da so za entento merodajni še drugi razlogi za to, da se ozemlja, obljubljena Nemški Avstriji, zopet vrnejo Madžarski, zlasti pa iznova zbuja zanimanje za Madžarsko in dejstvo, da tvori zapadna Ogrska koridor med Čehoslovaško in Jugoslavijo. Vsekakor ni izključeno, da bo ententa Nemško Avstrijo v kateremkoli drugem oziru oškodovala za to izgubo.

10.000 ročnih granat za upornike.

e Ldu Fürstenfeld, 21. avg. (ČTU) V Györu oborožujejo sedaj dve ar-

tilerjski diviziji, ki imata nalogo za- braniti ljudsko gibanje na zahodnem Ogrskem. Diviziji sta dobili danes iz artilerijske zaloge v Hajmas- keru 10.000 ročnih granat.

Monarhistično stremljenje.

e Ldu Dunaj, 22. avg. (Dun KU) »Neue Freie Presse« poroča: Nadaljujejo se monarhistična stremjenja na Madžarskem, da bi vplivala v bodoči narodni skupščini na odločitev o vladni obliki. En del se zavzema za nadvojvoda Jožefa, en del za nadvojvoda Otona, sina bivšega cesarja Karla, tretji del pa hoče spraviti na Madžarsko drugo dinastijo. Najbrže pa se bo ustanovil direktorij, kateremu bo pripadal tudi grof Julij Andrássy.

Nemška Avstrija.

Čehoslovaška dobavi Nemški Avstriji premog.

e Ldu Pariz, 21. (Dun. KU) Agence Havas poroča: Kakor javlja »Matin«, se je Čehoslovaška zavezala, dobavljati Nemški Avstriji potrebni premog. Orientski ekspresni vlak je snoči zopet začel voziti.

Politični pregled.

p V zadnjem času prinašajo listi iz jugoslovanske tiskarne razne odlomke iz našega društvenega glasila pod različnimi naslovi. Da ne bo nesporazumljenja, pozivljamo odgovorne urednike, da naj izpolnijo sliko na obe strani in naj iz prejšnjih števil prinesejo tudi razne odlomke in fotografije n. pr. sedanjega predsednika deželne vlade za Slovenijo g. dr. Brejca. Pričakovali smo, da bodo »stvarni listi«, ako že ponatiskujejo razne odlomke, vsaj pošteni in priobčili celotno sliko, ne pa posameznih stavkov, ki so njim po volji in seveda ne morejo odgovarjati smislu člankov v našem glasilu. Žalibog gospodje iz jugoslovanske tiskarne nočejo razumeti te splošne časnikarske dostojnosti, kar mora pribiti društvo pred celokupno slovensko javnostjo. — Predsedstvo »Zveze jugoslovanskih železničarjev.« Deržič, tč. predsednik.

p Francoski publicist P. de Lanux. Na potu v Belgrad se mudi te dni v Zagrebu mladi francoski publicist Pierre de Lanux s svojo ženo, ugledno Američanko. G. de Lanux je bil v začetku vojne Figarov dopisnik na srbski fronti. Že leta 1916 je izdal v Parizu knjigo »La Yougoslavie«, v kateri je že takrat zastopal idejo ustvaritve močne jugoslovanske države na razvalinah habsburške monarhije. Leta 1917/18 je bil član velike francoske misije v Ameriki, kateri je načeloval znani francoski politik Tardieu. Tudi v tej komisiji je deloval de Lanux za nas. Ko je postal Tardieu član mirovne konference v Parizu, je prišel z njim tudi de Lanux, ki je bil prideljen jugoslovanski sekciji francoske mirovne delegacije.

p Belgrajska »Pravda« vprašuje, kaj pričakujemo sedaj, ko imamo novo vlado in odgovarja: Svoboda tiska, ker je to prvi znak svobodnega režima. Vsakemu državljanu naj se pusti svoboda kretanja in izražanja misli; policijske oblasti naj se brigajo za vzdrževanje reda, da zagotovijo varnost in naj se ne bavijo več s politično špijonažo. List pravi h koncu, naštevši vsa sedaj aktualna vprašanja, da smatra, da ima nova vlada sposobnosti rešiti povoljno vsa ta vprašanja.

Dnevne vesti.

dn Oprostitev od orožnih vaj. Glede oprostitve uradništva in kvalificiranih delavcev od orožnih vaj poroča Komanda Dravske divizijske oblasti, da se ne bo, kakor je že objavljeno v pozivnem razglasu, oproščal prav nihče. — V primerih pa, kjer je posameznik pri uradu ali industrijskem podjetju res neobhodno potreben in nepogrešljiv, se orožna vaja, kakor doslej, preloži na prikladen poznejši termin. Z odgoditvijo orožne vaje je uradu ali podjetju dana možnost, da

si pravočasno preskrbi in izuri namestnika za onega posameznika-vpoklicanca, ker bi se itak moralo zgoditi v primeru bolezni itd. Med našim ljudstvom vlada še izza stare Avstrije mnenje, da se priteguje k vojakom in pošilja na fronto samo proletarijat, dočim se višji sloji in bogatini z raznimi pretvezami oproščajo od vojaške službe. Da preneha tako naziranje in ogorčenost med ljudstvom in pa, da se tudi uradništvo, ki večinoma niti ni vojaško izvežbano, s kratko vojaško službo prilagodi našim novim razmeram, kar je za vzdrževanje discipline in reda neobhodno potrebno, moramo neomajno vztrajati na zgoraj omenjenem stališču.

dn Demobilizacija. Vojni minister je izdal naredbo, ki jasno tolmači, kako se ima izvršiti demobilizacija. Demobiliziral se bo tretji poziv in dva razreda drugega poziva.

dn Prodaja duhana. Minister za finance je izdal najstrožje odredbe o prodaji duhana in monopoliziranih predmetov. V tej naredbi je privatnim osebam najstrožje prepovedano prodajati monopolizirane predmete. Vsak slučaj prodajanja se bo strogo kaznoval.

pn Napredovanje oficirjev. Vrhovna komanda pripravlja velike ukaze o napredovanju oficirjev, ki so se udeležili zadnjih operacij, pa niso niti napredovali, niti bili odlikovani. Ravno tako se zbirajo podatki za napredovanje onih oficirjev operativne vojske, ki so si pridobili pravico za napredovanje po 19. članku zakona o ustroju vojske.

dn Upokojeni oficirji in uradniki so do konca junija t. l. prejeli malenkostno draginsko doklado s 1. julijem pa jim je bila ta doklada ustavljena brez navedbe tozadevnega uzroka. Ker so prizadeti upravičeni, zvedeti, zakaj se jim je ustavila doklada, se tem potom obračajo na merodajno mesto s prošnjo, naj se jim pojasni tozadevni uzrok.

dn Slovenskim absolventom kmetijskih šol. Društvo absolventov kranjskih kmetijskih šol je svoje vsled vojne ovirano delovanje zopet oživel. Z združitvijo jugoslovanskih pokrajin v eno državo, je to društvo razširilo svoj delokrog na celo Slovenijo. Do sedaj se je vršilo več rednih sestankov. Glasom premenjenih pravil je društvo preosnovano za vse slovenske absolvente kmetijskih šol in želeti je, da isti čimprej pristopijo k našemu društvu. Razširjenemu delokrogu primerno se ima razširiti tudi društveni odbor, v katerem bi bili zastopani tudi izvenkranjski slovenski absolventi kmetijskih šol. Pozivljamo vse tovariške absolvente, da se v lastnem interesu zanimajo za društvo in nemudoma prigrasijo svoj vstop. Članarina znaša 12 K letno in naj se pošilja biagajniku društva, tovarišu Rado Medicu, Dunajska c. 50, Ljubljana, kjer se dobivajo tudi brezplačni izvodi društvenih pravil. Društvo je nepolitično ter se briga samo za stanovske in strokovne koristi svojih članov in povzdigo kmetijstva.

dn Dijaki, ki hočejo v prihodnjih dneh v Čehoslovensko republiko, naj se javijo na naslov G. Zupanič, Kamnik, Šutna 28. »Zastupitelstvo čehoslov. diha« nam daje na razpolago en osebni voz. G. Z.

dn Koroškemu dijaštvu. Dne 25. in 26. avgusta se vrši v Šmihelu nad Pliberkom dijaški sestanek. Koroško dijaštvo se je razkropilo med vojsko; čas je, da se strnejo naše vrste od najmlajšega prvošolca do najstarejšega, da se spoznamo in si postavimo cilje v skupno delovanje za naše ljudstvo. Sestanek ima pred vsem namen, zblizati koroške dijake brez razlike, dati mlajšim navodila za nadaljno pot. Zato pozivamo vse dijake in dijakinje, tudi najmlajše tovariške, da se sigurno udeležijo sestanka. Pričetek in pozdravni govor je dne 25. avgusta ob 10. uri v Šmihelu. Poročalo se bode o položaju slovanstva, posebno z ozirom na pariško mirovno konferenco, o notranjih razmerah v Jugoslaviji; o dijaštvu v Jugoslaviji in špejcelno o koroškem di-

jaštvu. Sestanek vodi g. prof. dr. Gr. Rožman. Za hrano in stanovanje je preskrbljeno; dijaka stane za oba dni petnajst kron. Onim, ki ne morejo plačati, se bo dala vsa oskrba zastonj. Ker klub koroških akademikov nima sredstev, se obrača tem potom z iskreno prošnjo na dijakom naklonjeno javnost, da pošilja prispevke tov. juristu Urbanču v Pilberk. — Dolžnost vsakega koroškega dijaka je, da se udeleži sestanka, ker je to v interesu vsakega posameznika. — Klub koroških akademikov.

dn Fantje občine Log pri Ljubljani, prirede v nedeljo, dne 24. avgusta 1919, veliko vrtno veselico z godbo na pihala in srečolovom. Pričetek ob 15. Čisti dobiček je namenjen invalidom države SHS. Ljubljancem se nudi mnogo zabave. Vlak vozi iz Ljubljane ob 13.20 uri. Zvečer bodo pripravljene kmetski vozovi, ki bodo občinstvo popeljali proti odškodnini za osebo 2 K v Ljubljano.

dn Nov osebni vlak med Ljubljano in Borovnico. V ponedeljek dne 25. t. m. gačne vsak dan voziti med Ljubljano gl. kol. in Borovnico in nazaj, tretji osebni vlak s prostori vseh treh razredov. Ta vlak odhaja iz Ljubljane gl. kol. ob 17.59 uri in prihaja v Borovnico ob 18.32 uri. Iz Borovnice odhaja ob 6.24 uri in prihaja v Ljubljano ob 7.00 uri.

dn Uprava begunskega taborišča Sitrnišče pri Ptujju potrebuje tedensko večjo množino jajc. Ponudbe naj se pošljejo na Predstojništvo taboriščne uprave.

dn Opozorjamo na današnji oglas trdke Meini vse gg. trgovce.

Ljubljanske vesti.

1 Johann Toplikar, splošno znani avstrijski denuncijant, je po dvamesečnem dopustu zopet nastopil službo agenta pri kr. jugoslovanskem policijskem ravnateljstvu. Javnost je radovedna zvedeti, kdo protežira tega človeka, pred katerim ni bil še pred dobrim pol letom varen noben zaveden Ljubljancin. Izgovor, da se ga ne more stalno upokojiti, ne drži.

1 Nova stanovanjska odredba. Zadnji Uradni list objavlja naredbo, po kateri se ustanovi stanovanjska komisija za ljubljanski okoliš, ki bo sestavljena iz 5 članov in to: zastopnika vlade, hišnih lastnikov, najemnikov, vojaške oblasti in policijskega ravnatelja. Nalega komisije je, da pregleda prostore javnih zavodov in da odločuje o eventualni premestitvi uradov. Poleg tega je pooblaščen s kratkim rokom odpovedati stanovanja ljudem, ki imajo za svoje potrebe preveliko stanovanje ali pa v Ljubljano sploh ne spadajo in po svoji razsodnosti razpolagati s takimi stanovanji. Komisiji, ki sklepa z večino glasov, bodo šla na roko vsa oblastva s podatki in drugo pomočjo. Upamo, da bo komisija pričela takoj s svojimi poslovanjem in brez ozira na levo in desno skušala omiliti nezno stanovanjsko bedo.

1 Nogometna tekma »Ilirija« — »Sparta« se vrši v nedeljo 24. t. m. ob 17. uri na športnem prostoru pred drž. kolodvorom v Ljubljani obeta biti torej z ozirom na enako razmerje sil skrajno ostra in zanimiva in bo našo športno publiko gotovo zadovoljila.

1 Na cesti. 18. t. m. so bile v Spodnji Šiški postavljene na cesto tri stranke z vsem pohištvom vred. Ker niso mogle dobiti nobenega stanovanja, so ostale deloma kar na cesti. Mimo je prišel eden onih frančiškanov, ki so se preselili iz samostana v udobna privatna stanovanja, in je nasvetoval revežem, naj se naselijo v sokolski telovadnici. Mislimo, da bi bilo bolj človekoljubno, če bi dotični pater brez družine prepustil tem pomilovanja vrednih ljudem svoja stanovanja.

1 Utonil je včeraj popoldne pri kopanju v Savi, neki 19 letni Šmalc, sin železničarja.

Sokol.

s Sokol v Kranju priredi v nedeljo dne 24. t. m. pred telovadnico, v slučaju slabega vremena v telovadnici v Kranju svoj vsakoletni domači nastop. Na sporedu so proste in rajalne vaje članic, proste vaje gojencev in gojenk ter proste vaje in orodna telovadba članstva. Vstopnina: sedeži po 10 K, 4 K in 2 K, stojišča po 1 K. Izlet k »Benedku« v Stražišče je vsled župnega zleta v Borovlje preložen na poznejši čas. Donesek nastopa pripade borovljskemu skladu. Prijatelje Sokolstva vabimo k obilni udeležbi. Zdravo.

s Sokol Brezovica priredi v nedeljo dne 24. avgusta 1919 malo vrtno veselico na senčnatem vrtu pri g. Velkavrtu z obilnim sporedom. Začetek ob 15. (3 uri). Vlak iz Ljubljane na Brezovico odhaja iz Ljubljane glavni kolodvor ob 13. uri 15. minut in ob 15 uri. Za nazaj bodo vozovi na razpolago.

Dopisi.

d Radovljica. V nedeljo, 24. t. m. se vrši ob 15. uri v šoli v Radovljici shod čebelarke podružnice, s predavanjem o čebelarskih opravilih v jeseni. Sprejemali se bodo tudi oglasi na čebelni sladkor. Kdor se ne zglašil, sladkorja ne dobi!

d Iz Celja. Premog: Od gospodarskega urada se nam poroča, da je redna oddaja premoga za vporabnike spet ustavljena. Razprodaja premoga iz kontingenta okr. glavarstva se je začasno poverila g. Francu Kalanu, ki bo imel svojo pisarno v hiši g. Gradt-a (na oglu Vodnikovih in Strossmayerjeve ulice). Cene so se uradno določile kakor sledi: a) Velenjski premog: 1. Za 100 kg postavljenih iz vagona v hišo (v mestu) 13 K. 2. Za 100 kg dobavljenih na lastne stroške iz bivšega Oswa-titschevega skladišča istotako 13 K. b) Zabukovski premog: Za 100 kg postavljenih v hišo (v mestu) K 19-80. Za dobavo iz skladišča v hišo (v mestu) se zaračuna za voz s približno 10000 kg 10 K, za ročno dostavo manjših količin premoga pa za 100 kg 2 K. Premog se bo oddajal izključno le na nakaznice, ki se dobe ob torkih. Četrtek in sobota od 14. do 17. (2. do 5. pop.) pri gospodarskem uradu (hotel »pri Pošti« Rebeuschegg. — Gospodarski urad kr. okr. glavarstva SHS v Celju.

d Šoštanj. Šaleška podružnica Slov. plan. društva v Šoštanju je imela dne 13. avgusta t. l. svoj redni občni zbor. Izvoljen je bil nov odbor, ki si je nadel nalogo, da upozna svet s krasoto naših krajev. Že v času pred občnim zborom je bilo društvo delavno. Dosedaj še nezaznamovana pot na krasno razgledno točko — vrh Smrekovca (1370 m) nad Sv. Križem na Belihvodah (1044 m) se je temeljito markirala in obenem se je dopolnila markacija ob potu na Smrekovec ležečega Sv. Križa. — Izlet na Smrekovec, ki ima odprt pogled na Savinjske planine, deloma na Gorenjske in Koroške planine, ter širok razgled na Štajerske ravnine, obeta postati poleg Sv. Uršule (1696 m) ena naših najprijetnejših partij. Ni izključeno, da postavi še tam kedar naša podružnica planinsko kočjo. Pa tudi sicer nudijo manjši vrhovi Gora Oljka (734 m) in Kozjak (871 m), izleti na Sv. Anton skozi Libijsko dolino na Boskovec Medvedjak (Mozirsko kočjo) preko Kramerce ali Sv. Vid na Koroško, nada je izlet na Fortnek in preko Velenja na Doberno, obilo naravnih, oziroma zgodovinskih zanimivosti. Imenovanji poti so v velikem številu že odprej zaznamovani. Če odbor na planinskem delu proizvede, kar je dopolnitve potrebno, se lahko postavi naš še premalo znani okraj — slikovito ležeč v trikotju med Savinjskimi in Koroškimi planinami ter Pohorjem ter vsebuječ lečilni vrelc v Topolšici — ne samo med najlepše, temveč tudi med najhvalejše kraje slovenske domovine.

Najnovejše vesti.

Izvirna telefonska in brzojavna poročila »Jugoslaviji«.

Stojan Protič zapustil Jugoslavijo.

Špilje, 22. avg. Včeraj ob 19. se je peljal z dunajskim vlakom skozi Špilje bivši ministrski predsednik in voditelj staroradikalcev v Srbiji s svojo soprogo. Ker se je pravilno legitimiral, je službojuči uradnik ukrenil, da mu ni treba iti na kraj kontrole, ampak se je njegova prtljaga preiskala v kupeju. V kolikor se je izrazil, potuje v Karlove vane.

Izdajica Tkalec aretiran.

Maribor, 22. avg. Prosluli nadporočnik Tkalec je prišel v roke legiji Belatincev, ki ga je izročila vojaški komandi v Zagrebu.

Doigrana uloga Habsburgovcev.

Dunaj, 22. avg. »Neues 8 Uhr Blatt« poroča: Diplomatični krogi bivše Avstro-Ogrske niso računali z gotovostjo, da je vlada Habsburgovcev v srednji Evropi končana. Ta odločitev je padla včeraj in sicer ne na zahteve madžarskih socializmov in Karolya, ampak na zahteve Jugoslovancov in Čehoslovakov v Parizu, ki sovražijo Habsburgovce bolj kakor pa pangermanski »Drang nach Osten«. Habsburgovci so doigrali svojo žalostno ulogo. Ako Jožef noče še definitivno odstopiti, potem upa pač na možnost službe kakega policijskega šefa, toda ententa ne bo dovolila niti tega.

Naše strankarske spletke v inozemstvu.

Ženeva, 22. avgusta. Pariška izdaja »Chicago Tribune« poroča, da je v ententnih političnih krogih vedno večje zanimanje za ustanovitev podonavske federacije, kateri bi se pridružili tudi Hrvatje in Slovenci, ki so po poročilih separatističnih jugoslovanskih krogov že nezadovoljni z belgrajsko vlado. (Jasno je, da pošiljajo v svet take lažnjive vesti razni Radičevci in italijanski mešetarji, ki kujejo kapital strankarskih spletk naših autonomističnih krogov. Op. ur.)

Ena krona deset centimov.

Dunaj, 22. avg. Vsled padca kronske valute v Curihu (K = 10 cent.) se je razširila vest, da bodo končni mirovni pogoji za Nemško Avstrijo katastrofalni. »Neue Freie Presse« poroča iz ententnih krogov, da bo izročen odgovor na nemške protipredloge najkasneje v ponedeljek. Rok za podpis bo določen na 5 dni.

Ameriška pomoč Nemški Avstriji.

Ženeva, 22. avgusta. Posveto-vanja ententne komisije o finančnih vprašanjih v mirovni pogodbi z Nemško Avstrijo se nadaljujejo ugodno. Ameriška delegacija podpira predlog posojila za gospodarsko vzpostavitev Nemške Avstrije. Njujorške banke bi dale takoj posojilo s pogojem, če garantirajo nove države na ozemlju bivše monarhije gospodarsko zblizanje z Dunajem.

Narodi so večni.

Dunaj, 22. avg. Glavni odsek nemško-avstrijske narodne skupščine je izdal na Nemce v zapadni Ogrski proglas, v katerem se glasi med drugim: »Države, ki jih je združil meč ali samovoljnost vladarjev, lahko razpadejo, toda narodi so večni! Trdna je le tista država, ki temelji na narodni skupnosti, jeziku, krvi in kulturi. Slovaki so se združili s Čehi, madžarski Romuni z Romunijo, Jugoslovani v Jugoslaviji, vi Nemci zapadne Ogrske, združite se s svojimi brati v Nemški Avstriji!«

Madžarski teror.

Steinmanger, 22. avgusta. V vse občine zapadne Ogrske, kjer so se vršile skupščine za združitev z Nemško Avstrijo, so poslali Madžari posadke po 30 mož z 2 strojnicama.

Poveljniki teh posadk grozijo s takojšnjo smrtjo in s požigom vsakemu ki bi kazal sovražnost do Madžarov.

Slab računar.

Rotterdam, 22. avg. Kraljevski princ in feldmaršal Jožef je izjavil dopisniku londonskega časopisa »Times« da se bo v slučaju koalicijskega kabineta s socialisti takoj umaknil s političnega pozorišča. (Jožef misli šele na »slučaje«! Op. ur.)

Socijalistično zborovanje v Rimu.

Ženeva, 22. avg. Včeraj se je pričelo veliko trodnevno zborovanje vodstva italijanske socijalistične organizacije. Na dnevnem redu so sledeče točke: Poročilo tajnika, deželni kongres, volilni boj, mednarodni položaj, ratifikacija mirovne pogodbe z Nemčijo, preiskava katastrofe pri Kobarižu in demobilizacija.

Proti splošni stavki v Italiji.

St. Germain, 22. avg. »Excelsior« poroča iz Milana, da se je italijanska delavska federacija po govoru prejšnjega generalnega tajnika federacije Rigola izjavila proti vsaki splošni stavki.

Belgijski premog za Italijo.

Ženeva, 22. avg. »Corriere della sera« poroča, da se je v Bruslju med Italijo in Belgijo sklenil dogovor, na podlagi katerega je Belgija dolžna dobaviti Italiji dnevno 2000 ton premoga. Kot kompenzacijo dobi Belgija italijansko žveplo in svilo.

Belgija dobi nemške kolonije v Afriki.

Bruselj, 22. avgusta. Belgijski senat je ratificiral mirovno pogodbo. Minister Hymans je pri razpravljanju o kolonijah izjavil, da bo Belgija dobila velik teritorij v nemški vzhodni Afriki.

Tudi zavist.

Curih, 22. avg. Italijansko časopisje bileži, z nezadovoljstvom obiske nemško-avstrijskega državnega kancelerja v francoskih pomorskih pristaniščih in očita francoskim političnim krogom pristranost glede svoječasnega občevarja z nemškimi delegati. (Dr. Renner je namreč preteklo soboto in nedeljo obiskal v spremstvu francoskih politikov Le Havre in Ronen. Op. ur.)

Spremembe v angleški konzularni službi.

Ženeva, 22. avg. »Mornigpost« priobčuje spremembe v angleški konzularni službi. Sir Georg Buchanan gre mesto v Petrograd v Rim, William Mueller bivši generalni konzul v Budimpešti gre za poslanika v Carigrad, Sir George Cleck pa v Prago. Definitivno imenovanje angleškega poslanika v Jugoslaviji je pridržano za poznejši čas.

Bivališče Bele Kuna neznano.

Dunaj, 22. avg. Nižjeavstrijski »Agrarkorrespondenz« poroča, da so Belo Kuna in njegove tovariše na skrivaj odpeljali iz »Haidlmühle« pri Raabsu. Najbrž se je to zgodilo vsled protesta nižjeavstrijske »Kmetске zveze«, ki ni hotela imeti v deželi poglavarja madžarskih boljševikov. Ssdanje bivališče Bele Kuna še ni znano.

Isti interesi — različna mnenja.

Ženeva, 22. avgusta. V pariškem »Heure« priobčuje Aubriot članek proti angleški politiki v Perziji in kliče na pomoč Zedinjene države, katerih interesi v Perziji so od Angležev ravnotako ogroženi, kakor francoski.

Opozorjamo belgrajske Slovence, da se v Belgradu prodaja »Jugoslavija« pri gosp. Tihomiru Mladenoviću, Cvetni trg.

Kulturni pregled.

kl „Ljubljanskega Zvona“, mesečnika za književnost in prosveto, 8. številka je izšla s sledečo vsebino: Gustav Strniša: »Spremenjenje«. Dr. Ivan Tavčar: »Visoška kronika«. France Weber: »Bistvo lepote«. Miran Jarc: »Poroka v gozdu«. Ivan Zorec: »Ibrahim Suša«. Janko Samec: »Vsakdanja pesem«. Anton Lajovic: »Naši umetniki in novo avtorsko pravo«. Igo Gruden: »Vinski kleti«. Janko Glaser: »Kritikom rim«. Milan Pugelj: »Prebujenje«. Gustav Steriša: »Gore«. Avgust Žigon: »Prispevek k petdesetletnici«. R. Maister: »Divjačina«. Marija Kmetova: »Interieur«. Janko Glaser: »Poletje«. Listek: Fran Ramovš. Vladimir Levstik: »Zapiski Tine Gramontove«. dr. Fr. Ilesič-Ozvald K. dr.: »Smernice novega življenja«. dr. K. Ozvald-Key Ellen: »O razpitanju deteta kod kuče«. dr. G. Čremošnik-Čorovič Svetozar: »U čeljam«. A. D.: Paul Hervieu; D.: René Boylesve — akademik: Kongres jugoslovanskih književnikov. Naši prevodi. Nove knjige. — Celoletna naročnina na »Ljubljanski Zvon« znaša 36 K, posamezna številka 4 K.

kl Koncert „Ljubljanskega Zvona“ v Kočevju. „Ljubljanski Zvon“ je menda edino pevsko društvo, ki se zaveda svoje velike kulturne in narodne naloge s tem, da marljivo prireja koncerte tudi po deželi, kjer obstoje pevska društva večinoma le na papirju. Tako se je tudi v nedeljo, 17. t. m. pridružil bratom Sokolom in pohitel z njimi v Kočevje, da ponese lepo slovensko pesem v oni del domovine, ki našega ujedinjenja danes po večini še ne pozdravlja. Po krasnem obhodu skozi mesto, se je vršil popoldne koncert. V narodnem boju trdo preizkušeno slovensko ljudstvo iz mesta in okolice, napolnilo je dokaj prostorno dvorano uprav do zadnjega kotička in mnogi, ki niso dobili več vstopnic, niso hoteli oditi, ampak so ostali na dvorišču in skozi odprta okna in vrata sledili izvajanjem. Kot prva pesem je zadonela po dvorani „Što čutiš, Srbije...“, ki je izzvala vihar navdušenja za oni del našega naroda, ki je dolga stoletja izza kosovske tragedije nosil v srcu in glavi le eno misel: svoboda. Sledil je „Vale sovalec“, katerega je Adamič svojčas posvetil kamniškemu fantovskemu kvartetu „Kolovrat“. Poln je fantovske razposajenosti in kadar jo slišim, spomnim se onih lepih časov, ko smo ga v svetlih mesečnih nočeh prepevali po kamniških ulicah. Nadvse so ugažale koroške narodne pesmi, le žal, da sta izostali najlepši „Pojdem v ruto“ in „Kje so tiste stazice“, ki smo

jih tako radi poslušali na zadnjih Zvonovih koncertih. Spored je zaključil Adamičev „Mlad junak“, ki je bil menda najbolj eksaktno izvajan in se je moral tudi ponavljati. Zbor je bil izredno dober in močen, posebno krepki so bili basi. Žel je za svoja lepa izvajanja obilo pohvalo. Zastuženega priznanja je bil predvsem deležen požrtvovalni pevovodja in skladatelj g. Zorko Prelovec, ko sta se odpeli njegovi mili pesmici „Dekle daj mi rož rdečih“ in „Zapoj mi pesem o dekle“. Nato je stopil na oder društveni predsednik g. dr. Švigelj, ki je v lepem govoru povdarjal predvsem kolike važnosti je gojenje domače pesmi za vzbujanje narodne zavesti. Sokol krépi svoje mišice; narodni pevec, ponese svojo pesem v zadnjo gorsko kočjo, da vzljubi sleherni človek svojo domovino z ono gorko ljubeznijo, ki nas bo enkrat roko v roki z brati Sokoli povedla preko one nenaravne meje, ki danes še loči brate ene krvi. Govoril je še domačin dr. Maurer. Zamislil se je v one nedavne čase, ko je še slovenski živelj v Kočevju in okolici bil najljubše boje za svoj obstoj. Takrat ni smel stopiti Sokol na kočevska tla in slovenske pesmi ni bilo čuti. Preganjali so nas in teptali naše pravice, a upropastili so sami sebe. Toda mi ne poznamo maščevanja. Naša kultura naj dvigne tudi to zaslepljeno ljudstvo, da bo tudi ono vzljubilo nas in našo zemljo. Pevski zbor je zapel še državno himno, nakar smo se razšli z željo, da se kmalu zopet vidimo. Sedaj pa še na Koroško in Prekmurje.

Mr. B. O.

Gospodarstvo.

g Nova tovarna jesiha v Zagrebu. Več zagrebških trgovcev se je združilo, da skupno s Prvo hrvatsko obrtno banko ustanove delniško društvo za gradnjo nove tovarne jesiha z glavnico od 2 milijonov kron. Tovarnica bi se imela postaviti v najkrajšem času in se bo poleg produkcije jesiha bavila tudi z izdelovanjem sorodnih proizvodov.

Tržaški Lloyd. Po poročilu ravnateljstva Tržaškega Lloydja se nahaja od 72 milijonov delniške glavnice okoli 37 milijonov v italijanskih rokah, tako da so Italijani faktični gospodarji tega društva. Društvo je odpustilo do sedaj skoro vse uradnike slovenske narodnosti. Lloydove delnice notirajo okrog tisoč lir.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

„Zvezna tiskarna“
v Ljubljani, Stari trg
izvršuje tiskovine vseh vrst, kakor: časopise, knjige, brošure, cenike, izpake, letake, usporade, tabele, račune, kuverte in pisemski papir s firmo, vizitke, naslovnice, računske zaključke in vsa v to stroko spadajoča dela okusno in ceno.

Najlepše darilo mladini

je povest slovenskega dečka iz preteklega svetovne vojske

DORE

Knjiga je lepo ilustrirana ter bo v mestu in na deželi vzbudila veliko zanimanje. Cena vezani knjigi je K 4.—. Dobiva se v knjigarnah kakor tudi v Zvezni knjigarni v Ljubljani, Marljina trg 8.

Tapetnik in dekorater

M. ZOR

Bleiwelsova cesta poleg dež. vlade se priporoča v napravo žimnic, vzmetnih žimnic, divanov, otoman, dekoracij, zastorov in tapetiranja sob, katera dela izvršuje priznано solidno in po nizkih cenah. Prosi blagohotnih naročil.

Rudniško ravnateljstvo v Kočevju

potrebuje enega železo-vrtilarja ključavničarja in dva kurjača.

Reflektanti naj se zgledajo pri rudniškem ravnateljstvu v Kočevju.

HISA

z lepim vrtom in vsemi gospodarskimi potrebščinami v referiji v bližini Celja se prodaja. Poizve se pri Antonu ŠTERNU, CELJE, Ipavčeva ulica šte. 12.

Trgovski sotrudnik

22 let star želi s 1. novembrom t. l. svoje sedanje mesto menjati in vstopiti v manufakturno ali galanterijsko trgovino. Dopisi naj se pošljejo pod »Trgovski sotrudnik« na upravnistvo »Jugoslavije« v Celju.

Automobilne pneumatike

vsake velikosti po zmernih cenah nudi tvrdka Tomažič & Pipan, Ljubljana, Sv. Petra cesta 5.

Najboljše uspehe imajo oglašaji v dnevniku „Jugoslavija“! Ako iščete službe, ali pa če imate kaj naprodaj oziroma hočete kaj kupiti ali zameniti tedaj inserirajte v **Jugoslaviji**

VREČE

vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno in plačuje najbolje trg. firma

J. Kušlan, Kranj, (Gorenjsko).

Kdor rabi

apno, strešno in zidno opeko, štukaturni mavce, portland-cement, betonsko železo, tračnice, fine kose in brusne kamne, kolomaz, vinski kis, novo rdeče in staro belo vino, kremo za čevlje, kakor „Erdal“, „Bielerol“, „Eulin“, žveplo, zeleno galico, kavo, raznovrstno sukno ter gotove obleke za dečke in vse druge potrebščine, naj se obrne na trgovsko agenturo

Fran Petan
v Ljubljani, Grajska planota št. 1.

Akviziterje in zavarovalne zastopnike

za Ljubljano, kakor tudi za vse kraje Slovenije sprejema pod ugodnimi pogoji domač zavarovalni zavod. — Naslov poveljstva tega lista.

Škrob

fin, bleščeče bel, razpošilja po pošti po 5 kg po K 48 za kg **Rudolf Zoré & Komp.** Ljubljana.

Rudniško ravnateljstvo v Trbovljah

potrebuje

več tesarjev

Ker primanjkuje stanovanj za oženjene, se sprejemajo samo samski delavci. Reflektanti naj se zgledajo pri rudniškem ravnateljstvu v Trbovljah.

Anton Kramer

Mici Kramer roj. Vatič

poročena.

Celje, 17. avgusta 1919.

Brez posebnih obvestil.

Pozor trgovci in gostilničarji !!

Slivovko, rum, konjak, vermutvino, kandite, kavo ter vse kolonijalno in špecerijsko blago

dobavlja po najnižji ceni

IVAN FERLEŽ, CELJE.

Zahtevajte cenik! — Zahtevajte cenik!

Širite med narod

sledeče knjige in brošure:

1. Koroška. Spisal Carantanus. Pridejan je zemljevid v barvah Koroške. Cena 4 K.
2. Poglavlje o stari slovenski demokraciji. (Gospodstvo polje.) Spisal dr. Bogumil Vošnjak. Cena 2 K.
3. Naša Istra. Spisal Fran Erjavec. Cena 1 K.
4. Problemi malega naroda. Spisal Abditus. Cena 2 K.
5. Jugoslovanska žena za narodovo svobodo. Uredil Alre. Cena 2 K.

Slovenci, Slovenke! Zavedajmo se svojih pravic, spoznavajmo svojo domovino. Vsakdo naj se pouči o najbolj perečih naših vprašanjih. Naročite te knjige in brošure, širite jih med ljudstvom!

Dobivajo se v upravnistvu „Jugoslavije“ v Ljubljani in pri njenih podružnicah v Celju, Mariboru, Ptuj in Novem mestu ter v vseh knjigarnah.

Prodaja se:

Hisa sredi mesta naprodaj! Naslov pove F. Schantel Mestni trg 18. 1129

Prodajam 30 kosov finih dobro posušenih telečjih žilodcev, pripravne za izdelovanje sira. Marko Plešivčnik, Smihel pri Pliberku, koroško.

Kupi se:

Kupujem smrekov les, jelke, brastov in bukov bodi si okrogel ali rezan. Cene za les naložen v vagon se naj naznanijo na V. SCAGNETI, parna žaga za drž. kolodvorom v Ljubljani. 419

Sviljo predeno in nepredeno v štrncih kupuje po visoki ceni tvrdka Fran Kos, Ljubljana, Sodna ulica 7.

Službe:

Dva mizarstva pomočnika preskrbljena s hrano in stanovanjem ter dobro plačo sprejme Ig. Toplak, strojno mizarstvo v Trbovljah 11.

Tražim 3—4 kožarska pomočnika sa stanom i obiskom, a po volji i bez nastup odmah. Vjekoslav Hainžan, Varaždin, Zagrebačka c. 13. 1227

Prodajalka večja mešana stroke išče službe, najraje kje na Hrvaškem. Naslov dove uprava tega lista.

Razno:

Boljši obrtnik išče stanovanje z hrano pri boljši družini. Ponudbe pod „Stanovanje“ na upravo lista.

V podnajem oddam liste „Narod“, „Slovenec“, „Jugoslavija“ in „Naprej“. Vprašanja na pošto predal 136, Ljubljana. 1216

Dopisovanje in ženitne ponudbe

Trgovski pomočnik star 28 let, prijetne zunajnosti, se želi seznaniti z gospodsko staro 20—28 let z nekaj premoženjem v svrhu ženitve radi otvoritve trgovine. Pisma pod „bodočnost“ na upravo lista. 1223

Železničar v najboljših letih išče dobro srčno gospodsko v svrhu ženitve. Ponudbe pod „Jesen 19“ na upravnistvo. 1224

Vizitnice lične in po nizkih cenah priporoča „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani, Stari trg šte. 19.

ING. Dr. MIROSLAV KASAL

oblastveno poverjeni stavbeni inženjer.

Specijelno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe

v Ljubljani, Hlilčarjeva ulica št. 7.

Izvršuje strokovno:

Naprave za izrabo vodnih sil, vodne žage, elektrarne, betonske in železobetonske jezove, mostove, železobetonska tovarniška poslopja, skladišča, betonske rezervoarje, železobetonsko oporno zidovje in vse druge betonske in železobetonske konstrukcije. 933

Prevzema v strokovno izvršitev vse načrte stavbeno inženerske stroke.

Tehniška mnenja — Zastopstvo strank v tehniških zadevah

Dr. Milan Dan Orelly

advokat

Beograd, Kneginje Ljubice 2.

Korespondenca v srbskem, hrvatskem, nemškem in madžarskem jeziku.

Iščejo se kupci in prodajalci hiš in posestev.

Poizve se v B. Ipavčevi ulici 12, Celje.

Prazne sode

od vseh vrst olja in petroleja, kakor tudi vrče od ameriškega petroleja z zaboji : vred, kupujemo v vsaki množini :

HROVAT & Komp., Ljubljana, Vegova ulica 6 (poleg realke).

Mlatilnice,

vratila, čistilnike, slamoreznice, mline za moko in sadje, pluge, brane, transmisijske droge za vretena in vse poljedelsko orodje ima v zalogi stara domača Trgovina z železnino Fr. Stupica, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 1.

Ne kupujte izdelkov sovražnih držav, podpirajte samo domače izdelke, ki so veliko boljši in cenejši.

Zahtevajte samo pristno voskovo „HIF“-kremo, ki je radi svojih sestavin najboljša in zajamčena.

Istotam se dobi: cigaretne stročnice in papirčki od 14 K naprej, razglednice, pisemski papir, vlasnice, toaletno milo i. t. d.

Zaloga samo na debelo: Oroslav Čertalič, Ljubljana, Resljeva cesta št. 20.

Westinghouse Watt

Kremesky Metax

Svetlo

Baterije začnice vseh tipov
elektrotehni predmeti
Gen. rep. za kraljestvo SHS
Tanko Pogačar Ljubljana Metax

Pozor poljedelci!

Izdelovalci žilkega solitra — jednega od najkoristnejših umetnih gnojil — želeči, da poljedelcem kraljestva SHS nudijo kar najboljša obveščanja in navodila o uporabi vseh vrst umetnega gnojila, a posebno onega, katero je našim zemljam najpotrebnejše in to je

azotno gnojilo

odprli so od 1. julija t. l. svojo delegacijo za kraljestvo SHS.

Pisarna delegacije se nahaja v Beogradu Resavska ulica št. 33 in stavlja svoje usluge brezplačno na razpolago vsem poljedelcem in zainteresovanim v kraljestvu SHS.

JULIJ MEINL, UVOZ KAVE IN ČAJA
LJUBLJANA
Fino francosko olje primissima
Vinski kis
Čokolada in kakao
Sardine najboljše vrste
Kond. mleko s sladkorjem
Fino desertno vino Malaga
1 liter K 24.—
Rum — Cognac
Likerji
Marmelada
Keksi
Riž

Razpošilja po celem kraljestvu od 5 kg naprej franko. - Cene nizke. - Na debelo popust. - Ceniki se sedaj ne razpošiljajo.

Odvetnik phil. et iur. dr.

Josip Hacin

je otvoril pisarno

v Ljubljani, Kolodvorska ul. 8

(Rojnova hiša, nasproti hotela Štrukelj).

Trgovina

z steklenino in porcelanom ter steklarskim obratom v Mariboru se takoj **proda.**

Dobro vpeljana. Trgovina ima veliko in lepo procelje, ter kompletno trgovsko in skladiščno opremo.

Vpraša se v Mariboru, Koroška cesta 10.

Prvovrstna

Yozna kolesa

plašče in cevi

priporoča tvrdka

IGN. VOK

specijalna trgovina šivalnih strojev in koles, Ljubljana, Sodna ul. 7.

Izurjeno vlagalko

sprejme takoj

„Zvezna tiskarna“ v Ljubljani, Stari trg.

Izšel je 3—5 snopič „Narodne knjižnice“ *Leonid Andrejeva komedija „GAUDEAMUS“* poslovenil dr. J. Glonar; cena K 6.— in 6—9 snopič iste knjižnice *Vladimir Levstikovo „GADJE GNEZDO“* povest iz dni trpljenja in nad; cena knjigi broš. K 8.—, okusno vezani K 10.—.

V založbi „Zvezne tiskarne“ so izšle izvirne pesnitve *iv. Albrehta „SLUTNJE“* in *Janko Glaserja „POHORSKE POTI“*. Cena vsaki knjigi K 4.—.

Prodaja kož.

Dne 1. septembra 1919 ob 10. uri dopoldne prodajalo se bode na javni dražbi **2000 govejih kož na javni dražbi**

Kavcijo se plača v gotovini, državnih papirjih, obveznicah, vknjiženem posojilu i to v vrednosti

100.000 K je 40.000 dinarjev

Izlicitirane cene veljajo za kupca takoj s pridržkom, da iste odobri g. vojni minister.

Kože se morejo licitirati v skupinah od 500—1000 kosov. Kože so:

Posebej sušene — nesoljene
in posebej soljene — sirove.

Razprodaja se vrši v vojaški klavnici na Poljanski cesti.

Uprava klavnice.

Gospodinja, ki rabi

Milo „SRNA“

štedi s perilom, časom, trdom in denarjem. Poiskusni zavoji à 4 1/2 kg vsebine. — Ignac Fock, tvornica mila in sode, Kranj.

Oskrbnik

z družino najmanj 5 oseb, zanesljiv in delaven, se sprejme pod jako ugodnimi pogoji v bližini Maribora. Vprašanja na Ferk v Sturmberku pri Mariboru.

Naznanilo!

Otvorila sva na Gosposvetski cesti št. 10 (Mar. Ter. cesta) nasproti evangeljske cerkve, trgovino

z železnino in poljedelskimi stroji
na debelo in drobno.

Cenj. občinstvu zagotavlja sedanjim gospodarskim okoliščinam primerno, točno postrežbo.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem

Zalta & Žilič

Ljubljana v avgustu 1919.